

„I сіјө, kodі думайтө мјан практіческөј політикаын торјөдны хожајствоос політикаыс, јонмөдны хожајственнөј уж політическөј уж умалајтөмөн, лібө, мөдарө, јонмөдны політическөј уж хожајственнөј уж умалајтөмөн,— сіјө објазателнө вескалас тупікө“.

СТАЛІН.

Велөдны кадрјас најө асланыс өшыбкајас вылын

ВКП(б) ЦК-лөн Пленум, сы вылын Сталин јортлөн доклад да заключителнөј кыв сетисны зев јон толчок став партијнөј организацијасын аскритіка паскөдөмб. Бөрја декадајаснас активлөн быдлаын мунап общегородскөј да районнөј собраніејас, партијнөј комитетјаслөн, пленумјас да первичнөј парторганизацијаслөн общікөј собраніејас характернөјөс аскритікалөн вөвлөтөм вылын урөвөнлөн.

Паскалөм аскритікалөн положителнөј төдчанлуныс партијнөј кадрјасөс воспитайтөм вылө, став рабочөј классөс да ужалыс массајасөс політическөја велөдөм вылө зик неоценімөј. Нөшта і нөшта өтчыд, уна со примерјас вылын, подтверждајтчө болшевізм өтк основнөј принциплөн вескыдлуныс: велөдны кадрјас најө асланыс өшыбкајас вылын. Тајө принципө личлөлтөг нөдөлісны да пропагандірујтлісны мјанлыс партијанымөс лөсөбөјас да сіјөс велөдөјас—Ленин да Сталин—болшевізм чужөман медвоzza војассаныс. Ленин гижіс:

„Політическөј партијалөн сіјө өшыбкајас дінө отношење ем партија серјозностлөн да сыөн аслас класс дінө да ужалыс јөз массајас дінө асыс објазанностјасөс делө вылын өлөмө пөртөмлөн зев важнөј да вернөј критеріјјасыс өтј.“

Восөдн прізванты өшыбка, ердөдны сылыс помкајасөс, анализірујтны обстановкасө, коді сіјөс чужтіс, обсудітны внимателнө өшыбка вескөдан средствојасөс—со тајө серјознөј партијалөн прізник, со тајө сыөн асыс објазанностјасөс өлөмө пөртөм, со тајө—классөс, а сөсса і массаөс воспитайтөм да велөдөм“.

Массајасөс ташөм самөн воспитайтөмлыс јарјугыд обраецјас мјан партија да

сылөн Централнөј Комитет петкөдлісны уна пөрјө партија став історіја кад чөжыс. Сталинскөј пратілеткајаслөн војас төдөны Централнөј Комитетөн партијнөј организацијасыс гырыс өшыбкајас ердөдөмлыс оз еща фактјас. Торја показателнөјөс та куза шахтинскөј вредітелство кадколастыс—промышленностын—да 1930-өд вога тулыс кадколастыс—колхознөј строітелствоын—прімерјас, кодјасөс Сталин јорт вайөдіс Пленум вылын.

Тајө зев гырыс өшыбкајас вылас партија воспитайтис уна дас сурс збыл, крепид болшевістскөј работнікјасөс і промышленностын, і візму овмөсын. Основнөјыс вөлі сыын, мыј партијалөн Централнөј Комитет кыкван тајө случаяс муніс мјан кадрјасыс өшыбкајасөс немжаліттөг ердөдан туј куза, сіјө өшыбкајасыс вужјасөс смелөја да повтөг анализірујтан туј куза.

ВКП(б) ЦК бөрја Пленум вылын Сталин јорт, тајө кык прімерсө вайөдөмөн, төдчөдіс, мыј ставыс өпанөжык чайтны, бытө мјан кадрјасыс өшыбкајас јоса критікујтөм сламөдө тајө кадрјасөс, бытө колө мунны өшыбкајас бөктіыс, медым „жалітны“ да „візны“ кадрјас, „жалітны налыс самолюбіјесө да спөкојсө“. Став јослуннас Сталин јорт висталіс, мыј „мі ескө зикын погубітм асыным колхознөј болшевістскөј кадрјаснымөс, егө-кө ердөдө 1930-өд вога өшыбкајас да егө велөдөј најөс тајө өшыбкајас вылас. Мі ескө зик-нін губітм асыным промышленнөј болшевістскөј кадрјаснымөс, егө-кө мі ердөдөј шахтинскөј вредітелство кадколастын мјан јортјасыс өшыбкајасөс да егө-кө велөдөј мјан про-

мышленнөј кадрјасөс тајө өшыбкајас вылас. Коді думайтө жалітны мјан кадрјасыс самолюбіјесө, налыс өшыбкајасөс замазываетөмөн, сіјө губітө і кадрјасөс, і кадрјасыс самолюбіјесө, сы вөсна, мыј сіјө налыс өшыбкајасөс замазываетөмөн кокнөдө выласөс, вермас лоны јонжыка серјознөј өшыбкајас повтөрајтөм, кодјас, колө думайтны, вайөдасыс кадрјаслөн тырвытө провалө најө „самолубіјелы“ да „спөкојлы“ ушщерб вылө“.

ЦК Пленумлыс ітојасөс да сы вылын Сталин јортлыс докладсө обсуждајтөмыс петкөдлө, век-жө, мыј болшевізмлөн свјашченнөј принцип,—кадрјасөс өшыбкајас вылын воспитайтөм,—нарушитөма уна партијнөј организацијын, көнјасын вывті аслысама ногөн „візөны да жалітөны кадрјасөс“ налыс өшыбкајасөс замазываетөмөн. Бостны көт Саратовскөј областса Волскөј карса парторганизацијалыс прімер.

Партија Саратовскөј обкомлы төдсаөс Волскөј горкомса секретар докукін јортлөн гырыс недочотјас да өшыбкајас. Төдса, мыј докукін јорт зикөз еновтіс горкомын ужөс, оз овлывлы ні заводјасын, ні колхозјасын, жын гөгөр кадсө коллалө Саратовын. докукін јорт оз жөлајт сөтавы партилетјас коммуністјасы, кодјасөс сіјө невескыда вөтліс партијасы, а обком да Партијнөј Контролөн Коміссіја зик спрөведлөвөја восстановітисны. Вөліны Волскын і обкомлөн коміссіја, і обкомса інструкторјас, ердөдісны уна безобраціе, јубртисны обкомлы, но... Но обком упорнөја „жалітө“, „візө“ докукін јортсө, оз ердөдав сылыс өшыбкајасөс, і Волскөј горкомлөн ужыс мунө пыр омөлжыка, өшыбкајасыс сөдөны, пырбөны пыр пыдөжыкө.

Абу сөкыд гөгөрвоны, мыј ташөм „воспітаніе“ методјасөн партијалы вөчсө ыжыд ушщерб. Абу сокыд гөгөрвоны, мыј вөзфөрживайтчыны гырытөмторјас критікујтөмыс, небөдөны критіка, замазываетны работнікјасыс өшыбкајас—лөб-губітны јөзөс. Візны да жалітны кадрјас збыл вылө—сіјө лоны тырмыгөмторјас немжаліттөма критікујтөсөн, немжаліттөг ердөдавны најөс партијнөј общественнөј мненіе вөзын.

(Помсө вічөд 2 літбокыс)

О подготовке и проведении празднования 1-го Мая

Постановление Бюро Сыктывдинского Райкома ВКП(б), от 23 апреля 1937 года.

Подготовку и проведение празднования 1-го МАЯ по Сыктывдинскому району провести на основе широкого разъяснения среди рабочих колхозников, интеллигенции и всех трудящихся района новой Сталинской Конституции о всемирно исторических победах социализма в нашей стране, добиться доведения до сознания трудящихся решений февральско-мартовского Пленума ЦК ВКП(б), доклада и заключительного слова тов. СТАЛИНА, широко разъяснить вопросы международного положения, а также освещение жизни и борьбы рабочего класса и трудящихся масс в капиталистических странах против фашизма и против надвигающейся новой войны. Особо обратить на разъяснение среди трудящихся района о героической борьбе испанского народа против фашистских варваров и их подсобников германских и итальянских интервентов.

Агитационно-разъяснительной работе особо заострить внимание на интернациональное воспитание трудящихся, на укрепление международной пролетарской солидарности, на разоблачение поджигателей войны против СССР, особенно со стороны германско-японского фашизма, разъясняя мирную политику Советского правительства и успехов СССР в борьбе за мир и за дальнейшее укрепление обороноспособности Советского Союза.

При проведении массово-политической работы на сплавах речках, в селе, в колхозах, учреждениях, в школах и т. д. должно быть особо заострено внимание на усиление политической бдительности партийных организаций и всех трудящихся, на борьбу за овладение большевизмом на выкорчевывание и разгром последней троцкистско-зиновьевской контрреволюционно-фашистской банды и их союзников правых отщепенцев, буржуазных националистов, остатков эсеровщины и поповщины и на основе массово-политической работы добиться нового подема стахановского движения среди трудящихся района и тем самым обеспечить успешное и досрочное проведение сплава большевистского сева.

Исходя из этого бюро Сыктывдинского Райкома ВКП(б) постановляет:

1. По подготовке и проведения празднования 1-го Мая в райцентре организовать комиссию из 5-ти человек—под председательством тов. Русь, членами комиссии вести от РК ВКП(б) Шуктомова, от сельсовета—Кузьпелева, РК ВЛКСМ—Коновалова и от профсоюзев—Шестакова, на местах—в с-советах создать аналогичные комиссии.

2. Провести в райцентре, во всех с-советах, сплавах участках, колхозах, в Нювчимском заводе торжественные заседания с вопросами:

а) международное положение, положение Советского Союза и значение международного праздника 1-го Мая. При этом разъясняя успехи нашего социалистического строительства, доклада и заключительного слова тов. Сталина и решение февральско-мартовского Пленума ЦК ВКП(б).

3. Обязать всех партторгов 27—28 апреля провести инструктаж выделенных докладчиков, посылаемых на сплавы участки и колхозы на торжественные заседания к 30-му апреля посвященному к 1-му Мая.

4. В день 1-го Мая провести митинги, массовые демонстрации с разъяснением вопросов международного и внутреннего положения и задачи укрепления обороноспособности нашей страны, организовать культурный отдых, массовые гуляния и развлечения (кино, постановки, вечера самодеятельности, игры, детские утренники и т. д.).

5. Докладчиком в райцентре на торжественном заседании утвердить тов. Лодыгина, на митинге тов. Кызьюрова, а на местах поручить непосредственно парторгам и уполномоченным Райкома.

Секретарь РК ВКП(б)—Кызьюров.

Районы став коммунист- јасылы төдвылө

Апрель 25-өд лунө, Вылгортын чукөртчысө Сыктывдин районувса партијнөј собраніе.

Горнитанторјас:

1—ВКП(б) Комі Обкомлөн отчет.

2—ВКП(б) Райкомлөн отчет.

3—ВКП(б) Райкомса да ревкоміссіјасы шленјасөс да областнөј партконференціја вылө делегатјасөс бөрјөм.

Районнөј партијнөј собраніе вылө колө воны районын ВКП(б)-са став шленјасы да кандидатјасы быт.

ВКП(б) Райком.

Велодны кадрјас најо асланыс ошыбкајас вылын

(ПОМ)

Коло аскадын вескодны мортос, медым сохранитны сјјос партијалы. Морт, код о з радејт большевистској критика, код поло гласносты, код мовпалосы жылыс, кыз ескотупкыны ассыс да аслас јортјаслыс ошыбкајас, омао коммунист.

Тодомыс, делбыс не сомн сыын, медым ошыбкајас ердодны да признајтны. Сјјо—делбыслон жыныс. Борја декадајасас собраниејас вылын ассыс не еша оכותыс быд лун „кайтчыны“ аслас ошыбкајасын, сјјо-жо кадын некушом серјозној, делственијо зломјас пуктытог сы выло, медым вескодны сјјо ошыбкајас, бырдодны наон вочом вредсо, не повторајтны најос. Большевистској критикалон да аскритикалон смылыс да могуы ноти абу сыын, медым „пыркодны“, сјјо либо мод вескодлыс, а сыын, медым ердодны помоыс да гогорвоны не сомн ошыбкајасылыс пышкосс, но и налыс помкајас, налыс вужјас, ассыны ошыбкајас вескодан тујјас да смела мунны сјјо тујјас кузасы.

Став партијној организацијаслон могуы сыын, медым не лезны збыл аскритикаос мода-модлы пелпом кузасы ташом семејноја, неуна укоризненноја тапкодмон, подменитом, не лезны аскритика подтан ноти случај да торјон-нын критика всна репрессја. А ташом фактјасыс емос, ташом фактјасо ердодма-нын медса борја каднас и Кировын, и Прокопьевскын, и Орджоникидзевској крајын, и откымын мукод местајасын. Став вевлом кад-

са дорыс нощта чорыджика партија должен дај ку-тас мыжавны јозос, кодјас подтоны критика, од сешом јозыд—абу большевикјас, најо нином отувјасо большевизмскод оз кутны.

Јоз, кодјаслы оз во еоллом вылас большевистској аскритика, вылыс и вылыс злдоны маскуручтомон нуодны сешом тујвиз, бытто партијној органјаслыс ошыкајасо да тырмытомторјасо чорыда критикуютомыс вредној, сјјон, мыј вермас сетны сојантор мијан врајаслы. Абу нином глупојжык да опаснојжык ташом сорнијассыс—најос неотчид серавлис да бичујлис Сталин јорт. И ЦК борја Пленум вылын Сталин јорт висталис сешом опасенијас јывыс:

„Тажо пустак, јортјас, зик пустак. Мијанлыс ошыбкајаснымос воедон признајтом да најос честноја исправи-том, мдаро, вермас сомн јонмодны мијанлыс партијаос, кыподны мијан партијалыс авторитетсо рабочојјас, крестана, ужалыс интеллигенција сивоыын, кыподны вынсо да вынјорсо мијан государстволыс. А тајо главнојжыс. Валисны мед мијанкод рабочојјас, крестана, ужалыс интеллигенција, а став мукодыс лоас“.

(„Правдалон“ апрел 19-од лунса передовој).

Козоны зор

Корткеросса Калинин нима колхозлон гогрома 3 га зор козом выло. Заводитисны козны апрел 22-од лунд.

Кодыс протравитом

Медым шедодны ыжыд урожај да бурмодны нан културајаслыс качество, сы всна кодысјас колло протравитны. Кодыс протравитом ем агротехнической меропрјатје, код пыр бырдосодны нан да технической културајаслон висомјас. Кодыс протравитом колло быт нуодны быд колхозын.

Нан културајас—зор, шобди да ид,—јона висодны шомшеп (головна) висомон, шобди—фузариоз висомон.

Шомшеп висом овло кык полос:

1. Буса шомшеп—тајон висогон шепыс товво да вундиг кежло шепыслон колло сомн еод заыс.

2. Чорыд шомшеп—сени шепыс кидн вогордомон ни тов жылын оз кысы.

Медым тајо висомјасо бырдодны, кодыс колло протравитны: зор да ид кодысјас—формалин, шобди да шобди кодысјас—„АБ“ да „Давыдов“ нима јада кос порошокјасон.

Шобдыс да идјыс буса шомшеплон заразасыс оз

кув формалин ни јада порошокјасон. Сјјос позо протравитны сомн торја приборјасон да аппаратјасон.

1. Жыныво косон протравитом

Формалин зор да ид кодысјас позо протравитны кык ногон: жыныво косон да котодомон. Жыныво косон протравитогон бостсо формалин раствор: оти литр 40 процента формалин сорлаво 80 литр ваын. Ташом формалин растворыс колло оти тонна кодыс протравитом выло: идлы—15 литр, зорлы—30 литр.

Первој кодыс кистсо жоко либо брезент выло 25—35 сантиметр кызта слодон, пастанас оти метр да кузтанас местаыс мытом лоб. Сомн колло следитны, медым кодыс выло шонди југор ез инмы, секи кискаломон котодом кодыс вермас шыкны. Медым шыкомыс вичысны, медбур лоб

протравитчыны торја вевтулыс. Кодыс разодто колло веситны, медым тодны уна-о колло кистны сы выло растворсо.

Кодыс вогорко колло пызныны опрыскивателон, а сјјо-ко абу позо пызныны лејка помыс. Пызныны колло чукор кузалаыс откофа. Кык мортлы колло котодан чукорсо отар мдар боканыс зырјасон бергодлыны (гудравны). Пызом помасом бдын чукорсо колло нощта оти пов гудравны медым отмо-за кодасис растворнас став кодысыс.

Та бдын котодом кодыс колло чукортны вогорко да вевтныны брезентон либо мешокјасон кык повсон. Мешокјасо да брезентсо колло первој котодны.

Сы могуы вочны торја раствор (сорас): быд 300 литр ва выло бостны 1 литр формалин.

Вогорко вевтом кодыс колло визны 4 час. Сесса разодлыны, мед толалыштас, секи вомыс позас козны. Протравитом кодыс колло козны сјјо-жо лунас,

парторг Осиповлон борјасиг кежло лосодчытомыс. Борјасан јашчик печатајтом выло абу лосодома печат ни шнурок. Лои корсыны собрание дырји.

Парторго кандидатјасон выдвинитисны 4 мортос—Таскајев, Осипов, Полугрудов да Костушев јортјасос. Сорнитисны быд кандидатура куза „за“ и „против“.

Кандидатјасос обсудитом петкодлыс коммунистјаслыс јона быдомсо, гогорвоомсо, мыј парторг вескодлом сајын партијној организацијалон ужыс.

Парторго кандидатыс отведитисны Полугрудовос, сы всна, мыј сјјо политика боксан жеб, абу настојчивој. Вескыда индисны, мыј Полугрудов вескодлыны

парторганизација ужон оз вермы. Отведитисны и Костушевос—коф ескот и оти ужало аслас непосредственној уж вылын оз омао, партијној заданијас портло омао, но Костушев тајо партијној организацијас вобма неважон-на да оз тодны воzza ужсо, абу-на сточа тодмаломас.

Тажо вистало, мыј парторго борјоны партијној организацијасыс медбур, выдержанној, политика боксан грамотној коммунистјасос, кодос проверитома практической уж вылын.

Парторгон лои борјома Осипов јортос—гусон голосуйтомлон резултатыс—„за“ 4 голос, „против“ 1.

Рус.

Партијалыс устав нарушајтомјас волины-на ВКП(б) ЦК Пленум бдын

Часса кандидатској групыны отчотној собрание воли индом 10 часын (апрел 18-од лунд). Собрание выло воисны ставныс акуратноја, но рајкомса представител Рогов, код воли вочо ВКП(б) рајком уж жылыс отчот, сормис 30 минут.

ВКП(б) рајком уж жылыс отчот куза сорнитисны ста-

вон. Јона критикуютисны рајкомлыс ужсо. Петкодисны ерд партија пышкосса демократја нарушитомлыс фактјас, кодјасос вочома ВКП(б) ЦК Пленум бдын. Крајској механизированној вогорпункт бердса кандидатској групасыс парторг Шеловос ВКП(б) рајком командуютис велодчыны Совпартшкола, а сјјо абу во-

чома отчотсо партсобрание вылын, весиг партијној делојасо коллома кандидат Куртиковлы. Часса кандидатској групасыс парторг Челпанов сјјо-жо абу и вочома отчотсо партсобрание вылын, сдјатис делос выл парторглы дај мунис. ВКП(б) рајком тајо фактјасо тодис, но ез реагуют аскад.

ВКП(б) рајкомын

ВКП(б) рајком бјуро вид-лалис Палса первоној партијној организација борјасан собрание вылын партијној организацијасыс борјасомсо да шоктис борјасомсо нуодны выл пов.

Борјасан собрание нуодны бјуро поручитис ВКП(б)

оз сулав сјјо первоној партијној организација шлендон.

ВКП(б) рајкомлон бјуро отменитис Палса первоној партијној организацијасыс борјасомсо да шоктис борјасомсо нуодны выл пов.

Борјасан собрание нуодны бјуро поручитис ВКП(б)

рајкомса инструктор Шуктомов јортлы.

Шуктомовос рајком шоктис бура разяснитны ВКП(б) став шленјаслы борјасомсо отменитом помкајас жылыс да борјасан выл партсобрание нуодны коланлуны жылыс.

оз-ко ло сјјо-жо лунас ко-зомыс, колло зев вочны слодон разодны да унаыс гудравлыны.

Жыныво косон протравитомлон бурсы сыын, мыј тајисо протравитогон оз ков уна ужалыс, протравитом бдын кодыс позо пыр-жо козны дај мукод способјас серти формалиныс мунд ешажык.

2. Котодомон протравитом

Котодомон протравитом выло формалин растворыс вочсо тај: 1 литр формалин сорлаво 300 литр ваын.

Тажо способнас програвливатогон формалина ва пяс кодыс колло сулыны мешокнас либо корзинкаон 1—2 минут кежло.

Котодом кодысыс киставсо чукор, кодос колло сесса вевтныны формалина ванас котодом брезентон либо мешокон. Чукорас вевтомон визны колло 2 час. Чукорас вевтомон колло визны сточас индом кад чож, кызі воzza спо-

собнас, сјјо-жо и тајо способ дырјыс. Сытог висомыс оз кув. Котодом кодыс колло бура костыны шонди саја местаын, тов жылын, унаыс гудравломон. Тајо способнас кодыс протравитны едыкжык, колло унжык уж вын, кодыс колло дыр костыны дај уна мунас формалиныс.

Зор кодыс позо протравитны и хлора известкаон.

Первој сјјо-жо колло вочны раствор: 2 килограмм хлора известка кизортчыс 100 литр ваын. Медым хлора известкаыс буржыка кизор-мис, сјјос первој колло кизортны 10 литр ва пиян, а сы бдын сјјос кистны 90 литр ва пид, сесса бура гудравны да сулодны 2 час чож. Сулодигас-на колло 3—4 пов гудравлыны. Сесса тајо растворнас колло котодны кодыс колло дора мешокјасон, либо корзинасо суйтомон да сени 5 минут визомон. 5 минут бдын лептыны, бура рудодны да разодны костыны. Костигас гудравлыны колло, медым кодысыс ез шонав да ез шык.

Бөрҗысгөн активност кыптіс

Сыктывдин НКВД бердса первичној парторганизаціяын отчотнөј да бөрҗысан собраније колө вөлі нуөдны апрель 10-өд лунө, но коммунистјас Вокуев да Галшевскіј ез воны командировкаыс да собранијесө вөлі нуждөдма апрель 11-өд лун кежлө.

Апрель 11-өд лунө 10 час 40 минутын заводітчіс собраније. Коммунистјас воисны ставныс аскадө Галшевскіј кыңзі.

ВКП(б) Райком уж жылыс отчот вөчіс Райкомса секретар Кызјуров јорт.

ВКП(б) Райком уж куза сорнітіс 9 морт. Сорнітісјас Јоса кріткіүтісны Райком ужыс тырмытөмторјас.

Парторг Сефјаков ассыс отчотсө вөчіс гажтөма, омөла сувҗліс тырмытөмторјас вылө, јонжыка еласіс коммунистјас вылө, мыј најө парторг командировкаө ветліг кості ез ужавны.

Парторг отчот куза преніејасын сорнітісны 10 морт.

Ларуков висталө, мыј сіјө 3 во сулалө тајө парторганизаціяын да парторг Сефјаков сыкөд нөтчыд ез сорнітлы партијнөј уж жылыс, велөдчыны условіје ез сетны.

Јекішев, Королов, Чарін, Каракчіев јортјас індісны, мыј парторг ужаліс плантөдг, беспартијнөј томјөз костын ужөн ез интересүтчы, комсомол да профсоюз ужөн ез вескөдлы.

Парторгө бөрјөм вылө кандидатө выдвінітісны 4 мортөс—Сефјаков, Вокуев, Јекішев да Кузванов јортјасөс. Быд кандидатура куза сорнітісны „за“ і „против“, отводјас ез вөвны.

Тупкөсөн гөлөсүтөмөн парторгөн бөрјісны Јекішев јортіс.

Шомысов.

О состоянии первоначального сплава по Сыктывдинскому ЛПХ

Постановление бюро Сыктывдинского райкома ВКП(б) от 21 апреля 1937 г.

Бюро райкома отмечает.

1. Что на первоначальном сплаве в целом ряде первичных речек—Воим, Юромка, Малый Леч и др. создалось исключительно напряженное положение по сгону моля вследствие того, что леспромхоз и лесопункты не сумели в усложнившейся обстановке организовать проведение первоначального сплава. Славные работы в ряде речек обеспечены рабсиллой только на 40—50 процентов. Леспромхоз и лесопункты не придали политического значения вербовке рабочих и заключению индивидуальных трудовых договоров с колхозниками. Проявили полную безответственность и прекратили дальнейшую вербовку и заключение индивидуальных договоров, тем самым продолжают старую практику создания обезлички и безответственности в выполнении взятых обязательств рабочими сплавщиками. По состоянию на 21-ое апреля заключено персональных договоров по леспромхозу только на 329 человек.

2. Парторги и сельсоветы самоустранились от проведения сплава и не оказывают практической помощи лесопунктам по вербовке рабочих и организации их выхода на сплав. Вокруг задач сплава слабо развернули массовую политическую работу.

3. Бюро райкома считает совершенно правильным решение бюро Обкома ВКП(б) от 17 апреля по вопросу

„О состоянии первоначального сплава“ и указанные недостатки в работе Райкомов по руководству сплавом.

Бюро Райкома ВКП(б) постановляет:

1. Обязать директора Сыктывдинского леспромхоза тов. Парнева, начальника речки Локчим т. Данилова и заведывающих лесопунктами в суточный срок поставить на вербовку рабочих не менее 3-х человек в каждом лесопункте из числа лучших стахановцев и в 5-ти дневный срок охватить персональными договорами всех рабочих сплава, сезонников, предусмотренных планом.

Вербовку рабочих производить в селе и на речках первичного сплава.

2. Обязать всех партэргов первичных парторганизаций, сельсоветы и уполномоченных райкома партии оказать практическую помощь лесопунктам по вербовке рабочих и организации выхода их на сплав. И обеспечить направление рабочих из колхозов на места работ двухдневный срок.

3. Учитывая исключительно напряженное положение со сплавом на речке Воим Палевицкого лесопункта, переключить рабочих колхозов Слободского сельсовета на речку Воим. Предложить директору леспромхоза немедленно командировать в Слободу представителя леспромхоза для перезаключения договоров с колхозами „Серп и молот“ и „Свет“ и заключения персональных договоров с колхозниками.

4. Обязать председателя Слободского сельсовета т. Шелепанова и председателей колхозов „Серп и Молот“ и „Свет“ немедленно направить организованно 50 рабочих на речку Воим на первоначальный сплав, кроме 15 человек, работающих на речке Маджа.

5. Бюро райкома ВКП(б) решительно осуждает прак-

тику руководства сплавом со стороны руководителей лесопунктов—Пажгинского, Палевицкого и Шиладорского, выразившуюся в недооценке заключения персональных договоров с колхозниками, издевательском отношении к кадровикам, завербованным вне края (Пажга Безносиков), проявление безответственности к своим обязанностям, в результате чего сплавные работы в этих лесопунктах обеспечены рабочими только на 40—50 процентов и создалась прямая угроза обсышки древесины в речках, срыв плана сплотки и своевременной доставки леса к архангельским заводам.

6. Обязать директора леспромхоза т. Парнева, заведующих лесопунктами и начальников речек организовать на сплаве трехсменную работу, лес скатывать и гнать моля круглые сутки. Мобилизовать все силы на борьбу создавшимися трудностями. Не отсиживаться в ожидании большой воды и оттайки льда. Лед надо ломать, лес сплавлять при самых трудных условиях и вывести в устья.

7. Предложить всем парторгам, сельсоветам и уполномоченным райкома решительно усилить массово-политическую работу среди колхозников и рабочих вокруг задач сплава, беспощадно разоблачать и громить врагов народа, последней троцкистско-зиновьевской банды и буржуазных националистов, пытающихся сорвать сплав, сломить саботаж руководителей колхозов, отказывающихся выделить рабочих на сплав, ставших явно на антигосударственный путь.

Контроль за ходом вербовки рабочих и организации выхода на сплав возложить на партгруппу райисполкома.

Секретар райкома ВКП(б) —Кызьюров.

Апрель 28 лунө Вылгортын вөссө Сыктывдинса райісполкомлөн өчерөднөј пленум.

Горнітанторјас:

1. Сөветјаслыс ужсө перестроітөм жылыс да Сөветјасө выл бөрҗысөмјас кежлө лөсөдчөм.

2. Тувсов көза мунөм жылыс да візму артельыс сталинскөј устав нарушітөмјас жылыс.

3. 1936-өд вөса бјуджет пөртөм да 1937-д во вылө контролнөј лыдпасјас да бјуджет вынсөдөм.

Райісполком пленумса став шленјас да кандидатјас, сіктсөветса став председателјас пріглашајтчысөны пленум вылө апрель 28-өд лунө 9 час асывнас тырдасөн індөм вопросјассө разрешітөм вылө.

Райісполком.

3. Јада порошокјасөн протравітөм

Јада порошок „АБ“ да „давыдов“ німа препаратјасөн протравітны позө шөбді да шабді көјдысјас. Кыкнан препаратыс зев јадөвітөјдөс, сы вөсна јада препаратөн вөдітчыны колө јона вічысөмөн.

„АБ“ препаратөн позө протравітны сөмын шөбді. Шабді вөсөм вылө сіјө омөла фејствүтө. 1 тонна шөбді вылө „АБ“ препаратыс колө стөч 1 кілограмм (1000 грам) некушөма не унжык, не ешажык.

„давыдов“ препаратыс өті тонна шабді вылө колө 1250 грам (1 кіло да 250 грам).

Шөбді көјдыс протравітөм позө нуөдны 2—3 төлыс воз көтөзыс. Протравітөм көјдыссө некушөм амбарнөј вредітел оз сој. Клөшөн зараітчөм көјдыс колө весавны төлөдчан машинадн да пыр-жө протравітны. Шабді көјдыс позө протравітны көтөз 15—20 лун возжык.

Јада порошокјасөн про-

травітчөм вылө емөс спеціалнөј машина, а сіјө-кө абу, позө вөчны быд колхозын аслыныс. Колө бөстны пельса, медым сөмын кыкнан помас пыдөсыс вөлі топыд. Пельса куза ногыс шөрөдыс сујны көрт чөрс. Сујны сіјөс колө топыда. Тајөс сөсса пуктыны стан вылө, медым чөрс өті помас вороп вөчөмөн позіс бергөдлыны төчілаөс моз пельсасө. Пельсаас, бокас вөчны роз, медым сеті кістны көјдыссө і сетчө вөчны колө топыда пөдласан вевт. Пельса пышла дорас тувјавлыны пуыс вөчөм 7—8 планкајас, медым пельсасө бергөдлігас буржыка сорласіс көјдысыс јадыскөд. Көјдыссө оз ков пуктыны тырөныс пельсаас, а жыныс неуна унжык. Тырыс пуктөмөн көјдысыс оз вермы бура сорласыны јадыскөд. Көјдыссө колө весітны уна-ө лоө шабді лөбө шөбді торјөн. Көјдыс вес сергыс і колө артавны уна-ө ковмас пуктыны порошоксө.

Напрімер: бөчкаө төріс 75 кілограмм шөбді көјдыс —„АБ“ препарат колө бөст-

ны 75 грам, а 75 кіло шабді көјдысыс ковмас „давыдов“ препарат 94 кг.

Самөј протравітөмсө колө нуны таі: кістны пельсаө колана мында көјдыс, кістны шөш јад порошоксө да вевтсө топыда пөдлавыны. Бөчкасө бергөдлыны 5 минут. Сы бөрын көјдыс кісгавө торја мешөкјасө лөбө дозјасө.

„АБ“ да „давыдов“ препаратјас јавлајтчөны јада порошокјасөн, сы вөсна протравітчан інын ужалысјаслөн колө нырсө і вөмсө тупкыны респіраторөн, а сіјө-кө абу көтөдөм марлаөн. Јадөн ужалігөн сојны ні курітчыны оз поз. Уж ештөм бөрын колө бура мысыны. Вылысса ком-пас мыскавтөг керкаө ныртны оз поз. Сіз-жө протравітөм көјдыс оз поз сојны ні скөтлы вердыны. Протравітчан інө кіскасөм көјдыссө колө тыртны муөн, медым весіг чіпанјас ез вермыны Рокавыны. Став вылө індөм правілө протравілајтчыс јортлы колө бура соблүдајтны.

Агроном А. Е. Кузнецов.

Депутатлыс кывзісны отчот

дав сіктса (Вылгорт сіктсөвет) бөрҗысысјас өшщөј собраније вылын апрель 16-өд лунө кывзісны депутат П. С. Худајевлыс отчот, кыці сіјө пөртіс олөмб бөрҗысысјаслыс наказ да сіктсөвет уж куза Вас. Ал. Лыгкінлыс отчот.

Депутат П. С. Худајевлыс ужсө бөрҗысысјас лыдфісны неудовлетворітөлнөјөн. Собраније коріс сіктсөветсө суткіја сөкөн мөдөдны кылөдчан ужјас вылө өткаоысјасөс Каліков

Иванөс, Худајев Степанөс, Пылајев Иванөс, Жіжев Васіліјөс да Оплеснін Иванөс, но Худајев да Пылајев өнөз-на ез петны, а мукөдјас леччісны карө.

Корісны „Краснөј мајак“ колхозсө мөдөдны кылөдчан ужјас вылө колана мында колхознікјасөс.

Щөктісны сіктсөветлы 3 лунја сөкөн бырөдны сөм чукөртөм куза задолженност.

Б.

В. Волохова.

Кылдчөмын тревожнөй положеніе

Пал вөрпункт

Журомка жу выло катајтөма 2080 кубометр вөр—13 прөцент колана дінд, мол ныр устјесаң 39 километр сајын. Мол вөтлөмын ужалд 39 морт, катка вылын 18, јі жүгөдлөмын 22. Ставыс ужалд 79 морт, еша выло колд 120 морт.

Вөјим жу выло катајтөма 1572 кубометр—7,3 прөч. Мол ныр устјесаң 17 километр сајын. Ужалдны катка вылын 8 морт, мол вөтлөмын 80, запаңын пурјасөмын 8. Вөјим жу колд еша выло 300 морт, а ужалд сөмын 96. Баыс нөтї абу, лөд леччөдны молсө багырјас помыс.

Пал сиктсөвет да колхоз правленіејас нөтї оз төжысны уж вын јујывјасө мөдөдөм вөсна. Еша выло Пал сиктсөветыс колд 350—400 морт, а ужалд 150 морт.

Лөм вөрпункт

Мажа жу выло катајтөма 700 кубометр вөр—6,9 прөцент, пурјалдөма 343 кубометр. Ужалдны катка вылын 23 морт, мол вөтлөмын—11 морт, ју жүгөдлөмын 33 морт.

Јагуын ваыс чінөма 30 сантиметр. Катајтөма 500 кубометр—100 прөцент. Мол ныр устјесаң 2 километр сајын. Мол вөтлөмын ужалд 26 морт.

Лөм жу выло катајтөма 3400 кубометр—24,7 прөч. Моллөн јурыс устјесаң 59 километр сајын, лөбө леччөма 3 километр. Ужалд ставыс 122 морт.

Сөбју выло катајтөма 2800 кубометр вөр—42,3 прөцент, моллөн јурыс устјесаң 5 километр сајын, а мол бөжыс 20 километр сајын. Мол вөтлөмын ужалд 65 морт, јі жүгөдлөмын 24 морт.

Ыб вөрпункт

Вылыс Лопју выло катајтөма 10290 кубометр вөр. Мол јур устјесаң 86 километр сајын. Ужалдны катка вылын 41 морт, мол вөтлөмын 23 морт, јі жүгөдлөмын да мукөд ужјас вылын 103 морт.

Лөк шорын катајтөм 300 кубометр, пурјалдөма 115 кубометр. Катка вылын ужалд 31 морт, ју жүгөдлөмын 33 морт.

Пөла Ол—катајтөма 3010 кубометр. Моллөн јурыс

устјесаң 7 километр сајын. Пурјалдөма 620 кубометр. Катка вылын ужалд 25 морт, мол вөтлөмын 9 морт, пурјасөмын 4 морт.

Мет жу выло катајтөма ставсө 16020 кубометр вөр. Моллөн јурыс петис-нин Лоп жу выло, молбөжыс устјесаң 11 километр сајын. Мол вөтлөмын ужалдны 118 морт, каткаын ужалд 75 морт, мукөд пөлдс ужјас вылын 5 морт. Ставыс ужалд 198 морт.

давпон—катајтөма 646 кубометр, ужалд сөмын 10 морт.

Пажга вөрпункт

Кылтым жу выло катајтөма 4391 кубометр вөр—39,7 прөцент. Ужалд катка вылын 23 морт, мол вөтлөмын 32 морт, мукөд ужјас вылын 59 морт.

Шыладор вөрпункт

Ічөт Леч жу выло катајтөма 3500 кубометр вөр—48 прөцент. Мол јур 730 кубометр петөма-нин Ыжыд Леч жу выло. Катка вылын ужалд 23 морт, мол вөтлөмын 91 морт.

Ыжыд Леч жу выло катајтөма 2000 кубометр вөр—21,7 прөцент. Мол јур воис устјесаң-нин, Пожөг жу выло. Катка вылын ужалд 10 морт, мол вөтлөмын 30 морт.

Вылыс Пожөг жу выло катајтөма 1000 кубометр, ужалд катка вылын сөмын 23 морт.

Ічөт Леч жу куза кылдны бөстисны аккордно 5 бригада. с.м. С. Полугрудовлөн бригада—15 морт, бөстис кылдны 1150 кубометр. Пав. М. Шуктомовлөн бригада—63 морт бөстисны 2874 кубометр.

П. Потоліцынлөн 10 морта бригада 487 кубометр. Ал. Вас. Потоліцынлөн 27 морта бригада бөстис кылдны 763 кубометр.

Леон. Воронілөн 9 морта бригада 500 кубометр. Најд ставыс бөстисны кылдны Ыжыд Леч жу вылод.

Ыжыд Леч куза аккордно бөстис кылдны став вөрсө, кодї лөд өтыв Ыжыд да Ічөт Леч јујас куза, Пожөг жу вылод „Коммунар“ колхоз бригада.

Колд быд вөрпунктлы сетны јујасыс моллөн вөр петкөдны аккордно, сы выло нарөснө договор бригадајаскөд вөчөмөн.

Мујас вывсаң јуөрјас

★ Часаң јуөртөны, мыј став колхозјас-нин петисны гөрни апрел 22-өд лунд. „Выл Час“ колхоз гөріс 1½ га да заводітисны көңы. Гөрдөны „Југыдлаң“, Ілјич нима, „Комї областлы 10 во“ колхозјас. Гортаныс сөмын доснї челаф да јона пөрысјас, мукөдыс ставныс мујас вылынөс—кујөд раздөдны, кујөд кыскалөдны, гөрдөны, көдөны, піковтөны.

★ „Јагју“ колхозса (Лопју сиктсөвет) јуралыс Осіпов Савватїј Ігнатјевич тувсов гора-көза кежлө лөсөдчө зев омөла. Колхозын став пощөсјасыс киссөмафө, өзімсө скөт сојд, а нөдтїк пощ-мајөд таво ез заптыны.

Мујас выло кујөд петкөдөны зев омөла.

Сула.

Політшкола, көні вескөдлө Коновалов

ВКП(б)-лыс історїа основнөй моментјас велөдан кружокын велөдчө 10 комсомолец, пропагандіст Коновалов.

Кружок заводітис ужавны январ төлыс шөрсөң, сысаң вөлі 9 занатїе. Кујим занатїе ез вөв, кыкыс руководелтєл мыж вөсна да өтчыд велөдчысјас ез чукөрмыны.

Конспектјас унаөн оз гїжавны Петрунева, Попов, Лутојева, а Худајев бөрја кадө весіг і занатїејас выло оз волювлы.

Велөдчысјас велөдчөны Кнорін учебник куза, а пропагандіст занатїејас кежлө лөсөдчөгөн іспол-

зутө Ленинлыс произведе-ніејас да Берїјалыс док-лад.

Художественнөй літєратура кружок ужын ісползутчө омөла. Нагляднөй пособїејас,—карта кынчі, нінөм абу.

Кружок ужын омөл сїдө, мыј велөдчысјас омөла лыдфысөны, кычї основнөй темасө, сїз-жө і художественнөй літєратура.

Кружок, көні вескөдлө ВЛКСМ РК полїтучоба јукөдын јуралыс должен ужавны медса бура, сїдө должен лоны прїмерөн рајонын став кружокјаслы.

М. Б.

Політшкола муніс жївөја

Мордін сиктса первичнөй парторганизаціаын політшкола вылын велөдїсны ВКП(б)-лыс программа. Первөй вїсталө программа јылыс ВКП(б) шленө кандїдат Шевелев Петр Андрејевич.

Вїсталөм бөрын Шевелевлы сеталїсны уна -вопросјас, кодјас выло сїдө сеталїс өтвет, а кодөс ез вермы вїставны, вїставлїсны мукөд велөдчысјас, лїбө парторг. Программалд төдмасөм бөрын лыдфїсны

Вышїнскїј јортлыс обвінїтєлнөй речсө троцкістскөй контрреволюціоннөй „параллельнөй“ центр процесс вылын.

Сочувствующїдө Шевелев, вөвлөм гөрд партизан, вїставлїс граждєнскөй војнаын асгыс участвїтөмсө да Хаджі Мурат героїчєскөй подвїгјас јылыс, код отрадын Шевелев тышкасөма белөјјаслы паныд.

Тајд політшкола нүдөдөм-нас велөдчысјас колїны зев дөвөлдөдөс. А. Сївков.

Гырыс скөт лөззөбөмкөд тыш нүдөдөм куза меропріатїејас јылыс

Сыктывдїнса Рајісполком прєзїдїумлөн апрел 14-өд лунса објазатєлнөй постановлєнїе

ССР Сојузса Совнарком 1934 вога феврал 19-өд лунса 282 номера шудөмкөд јїтөдын Сыктывдїнса рајісполкомлөн прєзїдїум шуд:

1. Објазїтны Рајзоөс, сїктсөветјасөс, МТС-са дїректорјасөс да колхозјасса јуралысјасөс апрел 15-өд лунсаң јун 15-өд лундөз Сыктывдїн рајон пастаын нүдөны став гырыс скөтөс кучїккөстса лөзјасыс весалөм асланыс овмөсса (колхозјас, өткаольсјас) вынјасөн.

2. Тајд індөм каднас дугөдны рајондө скөтөс вајөд да сїз-жө нүдөм, возвыв сїдө нуан-вајан скөтөс лөзјасыс весавтөг.

3. Тајд шудөмсө олөмө пөртөм куза кывкутөмсө водтөдны:

- а) организацијајасын, прєдпрїатїејасын да учреждєніејасын јуралысјас выло;
- б) колхозјасын—колхозјасса јуралысјас выло;
- в) колхознїкјас да өткаольсјас ордса скөтыс—скөт вїчыс овмөсјас выло.

4. Рајонын став ветрабөтнїкјасөс, зоотехнїкјасөс лыдфыны тајд уж вылас мобїлізујтөмөн.

5. Тајд објазатєлнөй шудөмсө торкөмыс лөсөдны адмїнїстратївнөй взысканїејас—штраф со шартөз, лїбө ісправїтєлно-трудоөвј ужјас өтїк төлысөз сөрокөн.

6. Тајд објазатєлнөй шудөмсө олөмө пөртөм бөрса вїдөдөмсө пуктыны ветерїнарїөй надзор, РК мїліціја органјас да сїктсөветса јуралыс выло.

7. Тајд објазатєлнөй шудөмыс вына газетө петан лунсаң.

Јајпрөдукта заготовїтысјас—сојуззаготкож, мјасо-промтрєст, потребкоопєраціјајас долженөс прїмїтны актївнөй участїе лөззөсөмлы паныд меропріатїејас нүдөдөн кампанїеын.

Рајісполкомын јуралысөс вежыс—*Нєстєров*.

Член-секретар — *Мєндєров*.

Колхознїцалөн ыланкыс

1.

Ок, те муөј, мїјан бур муөј, дај веж мїча вїт. Наннım воб ставлы тырмымөн. Турун чїк-жө сїт. Нумјалдөмн шондї вїчөдө, Кычї вундам нан... Мак цвет серөн мусө мїчөдө Уна гөрд чышјан.

2.

Зарнї шорөн муно ыб вылыс Ньалдөн урожај. Көт і сїмсөд кымөр кыптылас Ыжыд лок оз вај... долыд олөмө выл тујнымсө, Пїскөдөм ез вош: Гөрам-көзам вөллөй мунымсө Уна дружнөй во.

3.

Выл тревогајас-кө кыптасны, Торкөс-кө спокој, Загранїчнөй врагјас кывтасны Ва кывтөс—долој! Звөднөм чуксав пыр тырвермөмө Вөллөй сылаи гор! Мыј Октабрын мїјан прєрїдїа— Нєкор-нїн оз ор!

Первој мај кежлө лөсөдчөмыс оз тыдав

Квајт лун сајын-нїн Международнөй пролетарскөй празнїк Мај первој лун, а Вылгортын рајцентрас, празнїк кежлө лөсөдчөм „шы-нї-төв“.

Украшенїејас јылыс, културнөја гажаа тајд празнїксө нүдөдөм јылыс некод оз сорнїт, котыртысыс некод абу, лөдөмафө ас вїзун вылас. Нєкущөм план өнөз-на абу. Лөсөдчөмыс оз мун і сиктјасын.

Кадыс оз вїчыс, колдөзїк талунсаң-жө бөстчыны празнїк кежлө лөсөдчөмсө котыртөмө.

Сєнкін.

Іван ыстысө Петыр выло...

Март төлысын Лөзымө волїс врач Березїн заразнөй баракын кујлыс чєлафөс лечїтөм могыс.

Ужсө помалдөм бөрын Березїн локтас Кујбышев нїма колхоз правленїејө да кутас корны счөтовод Кулїковлыс вөв, Соскад мунны. Кулїков гїјас запїскамөд счөтовод Нєнєвлы: „Доктор Березїн менө матө-нїн воштїс, вөв кордө. Вөвјасыс-кө прөста сулалөны, ме ногөн колдө сетны“.

А Нєнєв воча гїжө: Вөв абу, дај оз ло, ставсө учїтывајтөма, мед колдө-кө кыскө мөдлаыс корсас, а мї ог сетдө. да вөвсө лунтыр ез сетны.

Тақїкөн Кујбышев нїма колхозса бјурократјас із-фєвајтчөны спєціалїстјас вылын.

Төдөсө.

Редактор пыддї **А. ГОРЧАКОВ**.